

Slovenija in iskrena Jugoslavija. 2. Zahteva revizijo ustave, ki je vsiljena Slovencev s pomočjo plačanih glasov muslimanov ter poslancev demokratičnih advokatov in samostojnih od liberalcev odvisnih gospodskih kmetov. 3. Jugoslovanski klub se naproša, da naj energično nastopi za izvoz živine in za prosto prodajo telet, ker je živine v Sloveniji še toliko, da kmet vsled vladnih izrednih odredb z ozirom na živino trpi še občutno škodo. 4. Jugoslovanski klub se naproša, da naj se zavzema za ureditev izvoza lesa iz Slovenije, sicer bo nastala za slovenskega kmeta v Savinjski dolini in na Pohorju neizogibna gospodarska nesreča. 5. Kmetiška zveza najodločneje protestira proti nameravanemu šolskemu načrtu, ki v njem zre edini cilj odtegniti staršem pravico v prvi vrsti določiti svojim otrokom verskonravno vzgojo. Te pravice si starši-Slovinci ne bodo nikdar dali vzeti! 6. Jugoslovanski klub naj se v polni meri zavzame za uradništvo.

Zupanom in občinskimi odbor- nikom Slov. ljudske stranke!

Dr. Korošec je v imenu načelstva SHS naslovil na vse župane in občinske odbornike Slov. ljudske stranke sledečo izjavo:

Zupanom in občinskimi odbor-
nikom SLS!

Deželna vlada za Slovenijo poziva župane slovenskih občin, naj skličejo ob priliki sprejetja ustave slovesne seje, prirede slavnosti in zahvale in zahteva v osmih dneh poročila o tem. Z ozirom na to sporočamo, županom ter občinskim odbornikom Slovenske ljudske stranke:

Ustavi priznamo zakonitost. Vendar pa je ta ustava sprejeta z glasovi dveh neznanih slovenskih strank — proti volji velike večine slovenskega ljudstva in ima v sebi člene, ki so naperjeni proti našim demokratičnim, gospodarskim, narodnim in verskonravnim načelom. Zoper te člene se bomo toliko časa borili, dokler jih ne spremonimo.

Izjave in slovesnosti, ki jih zahteva deželni predsednik, ne odgovarjajo torej čuvstvom našega ljudstva in ne služijo ljudskim koristim. Zato na predsednikov poziv odgovorite, da priznavate zakonitost ustave, da pa se o stališih njegovim vabilom ne morete odzvati.

V Ljubljani, dne 4. julija 1921.
Za načelstvo Slov. ljudske stranke:

Dr. A. Korošec l. r.

Ne podpisujte „samostojne“ resolucije!

Slovensko ljudstvo je dobro podučeno o tem, kako so ravno poslanci Samostojne kmetijske stranke v Beogradu v ustavotvorni skupščini predali našo slovensko samoupravo za srbski centralizem. Ko so svoje izdajstvo izvršili, so si izmislili še drugo tumparijo. Nas Slovence, ki so nas že itak Lah in Nemoi razirgali na več kosov, hočejo razcepiti, našo Slovenijo razirgati na dva dela. V roke smo dobili pismo, ki ga pošiljajo štajerskim in prekmurskim občinam in v katerem prilagajo neko resolucijo za deželno Slovenijo. V pismu so podpisani: dr. Bogumil Vošnjak, Josip Drolenik, in Ivau Kirbiš. Ti ljudje, ki so nas prodali srbski oblasti, ki so s tem, da podpirajo vlado, skrivni neznošno visokih davkov in drugih bremen, ti ljudje bi se radi naprej vodili naše ljudstvo za nos. Samostojna ne mara celokupne močne Slovenije, ne mara skupne deželne vlade, ne mara deželnega zbora za Slovenijo, ampak hoče imeti kraljeve oblasti in v Ljubljani in v Mariboru, hoče imeti še več uradništva, samo da zadosti svojemu izdajškemu programu. Prihodnje nedeljo hočejo pri cerkvah prečitati pismo samostojnih poslancev in njih resolucijo, hočejo prirediti shode, da bi ljudstvo glasovalo za njih izdajalske predloge ter hočejo, da bi naši občinski odbori podpisali njih resolucijo.

Kot iskreni prijatelji slovenskega ljudstva pozivamo in prosimo vse našince, da preprečijo zlobni in izdajalski načrti samostojnih vladnih hlapcev.

Nikjer ne pripustite, da bi se na javnih prostorih čitalo pismo samostojnih izdajalcev.

Nihče naših naj ne gre na shode, ki jih prirejajo Samostojneži. Odvrnite s primernim pojasnilom tudi druge treznomisleče ljudi od zborovanj slovenskih izdajalcev.

Noben občinski odbor, noben župan, noben občinski svetovalec ali odbornik naj ne podpiše samostojne resolucije. Kdor bo to storil, preda s svojim podpisom našo slovensko samoupravo, in

se preda za pogubonosni srbski centralizem.

Kmetijski labor

za cel ormoški okraj se vrši v nedeljo,
17. julija popoldne

na Hardeku pri g. Kanželiču

Sodelujejo naša društva, Orli, godbe in pevski zbori. Govorijo poslanci Jugoslovanskega kluba in drugi govorniki iz Maribora. S taborom je združena tudi narodna slavnost z raznimi zabavami.

Dne 17. julija vsi v Ormož!

Za romarje k Mariji Pomagaj.

Romarski vlak vozi v ponedeljek, dne 11. julija. En vlak vozi iz Maribora, drugi iz Celja. Iz Maribora odhaja vlak ob 6. uri 30 minut zjutraj in pobira romarje do postaje Storje ter pride v Ljubljano ob 11. uri. Iz Ljubljane vozi ta vlak naprej ob 12. uri 30 minut in pride v Otoče ob 14. uri 10 minut. Celjski vlak odhaja iz Celja ob 8. uri 50 minut, pride v Ljubljano ob 11. uri 30 minut ter odpelje iz Ljubljane ob 1. uri 40 minut in pride v Otoče ob 3. uri popoldne. Nazaj vozita vlaka 12. julija. Mariborski vlak odide iz Otoč ob 12. uri, pride v Ljubljano ob 1. uri 43 minut ter se odpelje iz Ljubljane ob 4. uri 10 minut. Drugi vlak odhaja iz Otoč ob 1. uri 50 minut, pride v Ljubljano ob 3. uri 9 minut ter odpelje iz Ljubljane ob 4. uri 30 minut.

Posebno si romarji naj zapomnijo, da prvi vlak, t. j. mariborski, sprejema samo romarje, ki vstopijo oziroma izstopijo na postajah od Maribora do Stor; drugi vlak, t. j. celjski, pa samo tiste romarje, ki vstopijo oziroma izstopijo na postajah od Celja do Trbovelj.

Romarji morajo biti pol ure pred odhodom vlaka na postaji. Romarji si kupijo na postaji, kjer vstopijo, karto za vožnjo do Ljubljane in nazaj, za katero plačajo polovico. Imeti morajo seboj romarsko legitimacijo. Karto do Ljubljane dobijo na postajah v predprodaji že v soboto in nedeljo in jim priporočamo, da si jo posebno v Mariboru in Celju oskrbijo že poprej!

Državna železnica, oziroma ministarstvo v Beogradu dozdaž žal še ni odgovorilo na prošnjo za polovično vožnjo na progi od Ljubljane do Otoč. Zato moramo biti pripravljani, da plačamo celo vožnjo, ki stane tje in nazaj 48 K. Karte za vožnjo od Ljubljane naprej bodo romarji dobili na vlaku proti plačilu 48 K za vsako karto. Zato prosimo romarje, ki spadajo skupaj, da eden pobere od vseh denar in sicer od vsacega 48 K, ter potem dobi za dotični znesek potrebno število kart, ki jih razdeli naprej. Na ta način bo delo skrajšano in bodo romarji lažje dobili karte. Ako pa bi vendar dobili tudi na državni progi polovično vožnjo, potem se bo plačalo za karto od Ljubljane do Otoč samo 24 K.

Karte za vožnjo od Ljubljane do Otoč in nazaj se bodo dobile tudi že v nedeljo in sicer v Mariboru v tiskarni sv. Cirila in v Celju v tajnistvu Kmetiške Zveze v Hotelu Beli vol pri preč. g. Marko Krajnc. Prosimo, da si jih romarji kolikor mogoče že oskrbijo tam.

Izlet na Bled.

Romarji, ki to želijo, lahko gredo v torek zjutraj tudi na Bled. Tam bo na otoku tiha sv. maša. Po tiste romarje, ki gredo na Bled, pride en vlak v postajo Lesc. Da jih popelje do Otoč. Za to vožnjo od Lesc do Otoč plačajo 6 K. Vlak odhaja iz Lesc ob 12. uri. Na postaji Otoče morajo iz tega vlaka tisti romarji, ki se vozijo s celjskim vlakom, izstopiti in prestopiti na celjski vlak.

Romarje še prav posebno opozarjamo tudi na to, da dobro pazijo na vozne karte, legitimacije in denar!

Priporočamo se vzeti seboj dežnik in tudi kaj za ogrniti, ker je na Brezjah v slučaju slabega vremena precej hladno, posebno ponoči.

Romarje nujno prosimo, da se strogo držijo navodil vodnikov, da bo mogoče vzdrževati red. Prepričani naj bodo, da bo vodstvo storilo vse, kar je v njegovi moči, da se romarjem postreže. Na veselo svidenje!

Odbor.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Kako je bila za SHS narode škodljiva centralistična ustava sprejeta in kdo je glasoval za njo, ne bomo popisovali na tem mestu, ker je že priobčeno v današnjem uvodniku. Po sprejetju ustave ste bili še dve seji. Na teli dveli se jah so poslanci prisegli na ustavo in zbornica je tudi izročila sodišču 3 komunistične poslance, ki so osumljeni, da so skrivni bombnega napada na regenta. Parlament je še sprejel ukaz, da se pretvori konstituenta v zakonodajno skupščino. Po teh parlamentarnih sklepih se je razšla zbornica na počitnice, ki bodo baje trajale do začetka oktobra. V avgustu bode začel delovati finančni odbor, v katerega sta izvoljena tudi dva člana Jugoslovanskega kluba: Pušenjak in Dulibič. Iz Beograda so odpotovali do mala vsi poslanci, regent in tudi Pašič poroma nekam v inozemstvo na dopust. Demokrati in radikali se bodo sedaj med seboj prerekali: Kdo bo po novi upravni razdelitvi naše države prevzel to in ono mesto kraljevega namestnika v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu itd. itd. Kraljevo oblast bo za dobo regentovega bivanja v inozemstvu vršil ministrski svet, kateremu je regent tudi izročil svoje posle.

V Italiji imajo pod predsedstvom Bonomiya novo vlado, v kateri so vse trezno delujoče stranke — seveda brez fašistov.

Gornja Slezija, ki je bila v zadnjem času torišče bojev, je prešla v upravne roke medzvezniške komisije. Vsi poljski in nemški prostovoljci so razoroženi.

Poljaki in Rumuni so sklenili med seboj pogodbo za pet let, po kateri bo ena država branila in pomagala drugi v slučaju sovražnega napada.

Grške so Turki v Mali Aziji čisto vgnali v kozji rog. Grčija prosi sedaj entento, naj posreduje, da se poravnava spor med njimi in Turki.

Na Angleškem je vendar le končala tako dolgotrajna rudarska stavka. Rudarji so zmagali v tej stavki in pričeli z rednim delom.

Tedenske novice.

t Rojstni dan kralja Petra I. se slavi 12. julija. V Mariboru bo ta dan ob 9. uri slovesna pontifikalna maša z zahvalno pesmijo. Sprejem udanostnih izjav se izvrši med 11. in 12. uro na okrajnem glavarstvu.

t Napad na regenta in komunisti. Že v zadnjem »Gospodarju« smo poročali, da je na dan, ko je naš regent prisegel na novo ustavo, vrgel proti njemu skozi okno komunist Stejič bomba, ki pa ni regentu in Pašiču, katerima je bila namenjena storila nič, pač pa ranila ter poškodovala 10 vojakov. Napadalca Stejiča so seve zaprli in je izpovedal, da je izvršil napad na povelje komunističnih poslancev. Narodna skupščina je nato izročila komunistične poslance: Filipoviča, Čopiča in Kova-

čeviča, ki so bili nato od policije odvedeni v zapore, da se dožene njih krivda in udeležba pri napadu na regenta.

t Lov na napadalce regenta Aleksander. Vlada je razpisala nagrade 10.000 dinarjev za tistega, ki bi pripomogel, da se izročita sodišču pobegli kmet Josu Jufta iz Novega Sada in mehanik Marinkovič iz Beograda.

t Naš regent Aleksander je sprejel od vseh strani bogzna koliko častitk, da ni postal žrtev zavratnega napada. Med drugimi dostojanstveniki je izrazil svoje častitke brzojavnim potom regentu tudi naš lavantinski knezoškof. Regent je predal sedaj za nekaj časa vladarske posle Pašiču in ministarstvom ter se odpeljal v inozemstvo.

t Nesrečna številka. Kakor znano, pripisujejo lahkoverni ljudje številki 13 neko krivdo nesreče. Kraljevina Srbija je doslej imela že 12 ustav. Vidovdanska ustava, katero so pomagali izglasovati tudi samostojneži, je — 13 ta, za njo je glasovalo 223 poslancev, torej 13 glasov nad navadno, polovično večino. Za to ustavo je glasovalo 13 slovenskih poslancev in sicer 3 demokrati in 10 slabostojnežev. Ne spadamo med lahkoverneže, pač pa zatrjujemo, da nova ustava ne bo trajna, ker bo kmalu pričel boj za revizijo. Takrat se morda spomnijo izdajce na nesrečno številko 13.

t Naša društva v lastni svobodni državi. Ob prevratu smo se med drugim udajali tudi veseli nadi, češ, za naša narodna društva napoči zdaj doba, ko preneha ves uradniški šimel, ki nas je prej povsod oviral. Naša prva narodna vlada v Ljubljani je res izdala jako svobodoumno in primerno naredbo; a že 1. 1920 je bila odpravljena in nadomeščena s srbsko postavo, ki n. pr. pri sami ustanovitvi izobraževalnega društva zahteva veliko več nego prej avstrijsko, m. dr. se morajo pravila predložiti kar v 5 izvodih. Zdaj pa pride letos še okr. glavarstvo, ki v nekatere statistične svrhe zahteva zopet 2 izvoda. Naša mala izobraževalna društva kajpada pravil ne morejo dati tiskati; ona vzorna pravila SKSZ pa so pošla in tako bi si moralo društvo, ki se v svojem kulturnem delu itak mora vedno boriti z gmotnimi težavami, najeti zdaj še plačanega pisarja, da napravi te prepise. Kam so le izginili oni 4 izvodi, ki so bili pridržani ob potrjenju pravil? — Tako se v SHS pospešujejo kulturna društva!

t Za avtonomijo Slovenije so se izrekle sledeče občine celjskega okrožja: 1. Sv. Lovrenc pod Prožinom, 2. Sv. Juri ob juž. železnici (okolica), 3. Sv. Juri ob juž. žel. (trg), 4. Škale, 5. Dobrna, 6. Golobinjak, 7. Sv. Janž pri Sp. Dravogradu, 8. Šmiklavž, 9. Imeno, 10. Teharje, 11. Sv. Andraž pri Velenju, 12. Zibika, 13. Tinsko, 14. Pameče pri Slovenjgradcu, 15. Zdole, 16. Pilštanj, 17. Drensko rebro, 18. Sv. Ilj pod Turjakom, 19. Sv. Vid nad Valdekom, 20. Višnjava, 21. Dobje, 22. Šošanj (okolica), 23. Sv. Vid na Planini, 24. Brezovica, 25. Razbor pri Slovenjgradcu, 26. Sromlje, 27. Polzele, 28. Sv. Ema, 29. Nezbiše, 30. Žiče, 31. Podgorje, 32. Zakot, 33. Smarje pri Jelšah, 34. Šmartno ob Paki, 35. Paka, 36. Spod. Dolič, 37. Mar. Gradec, 38. Staritrj, 39. Frankolovo, 40. Sv. Krištof pri Laškem, 41. Mislinja, 42. Gotovlje, 43. Konjice (okolica), 44. Bezina, 45. Mrčna sela, 46. Koprivnica, 47. Veliki kamen, 48. Verhole, 49. Globoko, 50. Tepanje, 51. Sv. Lenart nad Laškim, 52. Grajska vas, 53. Planinska vas, 54. Loke pri Planini, 55. Ponikva ob juž. železnici, 56. Brestovec, 57. Rajnkovec, 58. Slatina okolica, 59. Nimno, 60. Sp. Sečvo, 61. Plat, 62. Sv. Katarina, 63. Rečica ob Savinji, 64. Sv. Vid pri Grobelnem, 65. Novaštifta, 66. Šmartno v Rožni dolini, 67. Topolšica.

Za avtonomijo Slovenije so se izrekle nadalje še slede občine iz delokroga mariborskega tajništva SKS: 199. Verjane, 200. Ogljenšak, 201. Kaniža, 202. Lahonci, 203. Sv. Ilj v Slov. gor. cah, 204. Kicar, 205. Dolič, 206. Drstelja, 207. Vinterovci, 208. Janežovci, 209. Trnovski vrh, 210. Destinci, 211. Sivanjci, 212. Muretinci, 213. Formin, 214. Čirkovce, 215. Janžekovski vrh — Arlica, 216. Smolnik, 217. Turški vrh, 218. Zg. Rečica, 219. Sv. Trije Kralji, 220. Drvanja, 221. Sv. Benedikt v Slov. gor. 222. Trotkova, 223. Slemen, 224. Gorenjski vrh, 225. Mihalovci, 226. Spod. Šentjakovski dol, 227. Ploderšnica, 228. Velka, 229. Gradiška, 230. Gor. Jakob.

ski Dol, 231. Slatina, 232. Sv. Barbara v Halozah.

Naši župani. Senovo Jož. Skoberne, Stolovnik J. Sevičar, Ivanjci Lovrenc Klemenčič, Trgovci pri Vel. Nedelji Kumer Filip, Grajska vas Franc Rezar, Presečno Mart. Vrečko, Sv. Florijan pri Šostanju Matevž Bačovnik, Dobrna Jan Golob, Drensko rebro Ant. Bah, Oplotnica Ant. Leskovar, Dol pri Hrašniku Ant. Brinar, Sv. Kristof nad Laškim Fr. Sinkovič, Vel. Pirešica Mart. Tržan, Luče Jan. Letnar, Vel. Kamen Iv. Šerbec, Roginska gorca Ant. Belej, Sv. Ema Murko Jan., Kokarje Planovšek Anton, Zreče Josip Winter, Šmarje pri Jelšah Matija Jecl, Paka Jan. Potočnik, Sp. Dolič Marko Plankl, Gorica Iv. Ašič, Vrhovlje Jož. Skrbinšek, Grušovje Al. Grifič, Planinska vas Jos. Perčič, Loke pri Planini Jan. Jazbinšek, Mrčna sela Al. Božičnik, Sladkagora Ant. Grošek, Zitnice Janez Zelenko, Topolščica Katnik Gašper, Verjane Pihler Fr., Zgornje Žerjavci Divjak Janez, Žice Rokavec Ivan, Jarenina Lorber Anton, Plač Kren Ivan, Brezje Fr. Obrar, Ploderšnica Pivec Josip, Na Ranci Grahornik Rupert, Bistrica pri Limbušu Bučar Josip, Cinžat Hauptman Andrej, Fram Smirman Andrej, Ranče Domadenik Jernej, Slivnica Lesjak Miha, Frajham Fric Franc, Kalse Frešer Leop., Zg. Loznica Javornik Jernej, Lušečka vas Robar Fr., Ogljensak Stern Janez, Poljčane Prešeren Simon, Ritoznoj Pernat Blaž, Vrhole Potisk Ivan, Zabljek Gašparič Blaž, Andrej Zorec Ignac, Sred. Gašteraj Damiš Jan., Ledinec Gaisler Peter, Partinje Repa Konrad, Sp. Porčič Fekonja Janez, Zg. Ročica Zupc Fr., Zmartno v Rož. dol. Fr. Jezernik.

Shodi v marberberskem okraju. Poslanec Pušenjak ima 10. julija shod na Kapli, dne 17. julija shod pri Sv. Antonu na Pohorju in Sv. Primožu na Pohorju. Shodi se vrše povsod po sv. maši — Somišljeniki, pridite v obilnem številu!

Pri Mariji Pomagaj na Brezju bo dne 12. julija po prvih cerkvenih slovesnostih na občo željo romarjev tudi shod Slovenske ljudske stranke na prostoru pri romarski cerkvi. Govorijo: poslanca Brodar in Stanovnik ter prof. Jarc.

Pravijo — kmet je imel krasnega konja. — Pri zadnji dirki, kjer je prvokrat stopil na dirkališče, je dobil ime — avtonomist. Tega konja je hotel kupiti sosedni graščak, toda slovenskemu kmetu ni bil na prodaj. Za nobeno ceno! Tudi mešetarji niso ničesar opravili. Zdal pa se spomni gospod graščak na cigana in reče: »Cigan je cigan, morda on kaj opravi.« Cigan ni kupil konja postavnim potom, vendar pa je prišel konj v roke graščaka. In graščak je vzdiknil: »Živijo — stara pravda!»

Dr. Vošnjak, vrhovni samostojni kmet, javno postavljen na laž. Duševni vodja slovenskih samostojnih kmetov, dr. Vošnjak je v svojem boju zoper slovensko samoupravo obdolžil dva slovenska vseučilišna profesorja dr. Kidriča in dr. Prijatelja, ki sta podpisala izjavo slovenskih učencev, pisateljev in umetnikov za avtonomijo Slovenije, da sta to storila radi svoje svisti ansšine, to je radi klečepazenja pred prajšno državo. To grdo obdolžitve sta ta dva profesorja predložila svojim tovarišem v presojo. Vseučilišni profesorji in sicer 26 (med njimi dr. Ušeničnik, dr. Zolger, dr. Pitamio, so obema svojima grdo obdolženima tovarišema poslali pismo, v katerem zavračajo Vošnjakovo trditve ter javno izpovedajo o dr. Vošnjaku, ki je tudi ljubljanski vseučilišni profesor, da je vedoma govoril neresnico. Kako imenujemo takega človeka, ki ve doma govori resnico? Lepa družba — ti gospođe samostojni kmetje! Slovenki kmetje, ali bote nadalje trpeli to politično sramoto, da je vaš duševni poglavar človek, katerega je 26 slov. vseučilišnih profesorjev — njegovih stanovskih tovarišev — javno obsodilo, da je lagal?

Kako kumšten je samostojni dohtar-poslanec Vošnjak? Na zadnji seji konstituante je predlagal duševni ata naših slabostojnih poslancev, naj se nova centralistična ustava prevede v vse evropske jezike, da bodo tudi naši sosedje lahko razumeli, kako britne demokratske samostojne glavece da so zveržile na našo novo ustavo. S tem Vošnjakovim predlogom se strinjamo tudi mi, samo pod vsako prestavo

ustave naj natančno objavijo imena strank in poslancev, ki so glasovali za našo ustavo. Naj izve cela Evropa, kako upravno zaplankanost ste usilile SHS narodu demokratska „sol“ in kmetška slabostojnost.

Ker je prodal slovensko avtonomijo, je bil slabostojni poslanec Ivan Urek odlikovan z redom Sv. Save II. reda. Za izdajstvo slovenskih kmetških koristi je prejel g. Urek na svoja »junaška« prsa red Sv. Save. Kaka denarna odlikovanja pa so se pogreznila v njegov izvoznikarski žep, zna samo Urek in starostni politični mešetar Pašič. Urekov red Sv. Save in njegova denarna odlikovanja bo pa čutil in si jih zapomnil naš kmet, ker ga bodo spominjali na Urekovo odlikovano izdajstvo slovenske avtonomije vedno novi in neznošnejši davki. G. Urek se bo sedaj kmalu pojavil v domovini, kjer bo od slej zboroval pod zaščito ter varstvom reda Sv. Save. G. Ureku red Sv. Save, polno mošnji in novo hišo — kmetu vedno večje davke, »obznane« in centralizem — taka je posledica Urekove stare lažiprave.

Poverjenik Jamnik, član vodstva Samostojne kmetijske stranke, prireja neke vrste podučne sestanke. Na teh sestankih agitira za Samostojno. V Celju je delil županom neke listke za delitev Slovenije in za srbski centralizem. Na stroške davkoplačevalcev bodo že torej eslo začeli širiti Samostojneži svoj pogubonosni evanjelij.

Novi pritepenec med samostojneži. Kakor javljajo iz Beograda, je zemljoradniški poslanec Divljan, katerega so njegovi tovariši pretepli radi glasovanja za sedanjo nazadnjaško ustavo, izstopil iz kluba zemljoradniških poslancev pod vodstvom Mih. Avramovića ter vstopil v »klub samostalnih seljaka« (slabostojneži pod Mermoljevo komando).

Smo le imeli prav! Bivši minister in poslanec socialnih demokratov Anton Kristan je odložil svoj poslanski mandat, ker je imenovan od vlade za upravitelja nadvojvode Friderikovih posestev v Belji (Banat). Njegov naslednik v parlamentu postane g. Tokan, socialistični tajnik v Ljubljani. Pametni Kristan je pokazal sedaj svojim rudečim sodrugom figo. Čez par let bo po njegovi lestvici splezal drugi »prvobornik« trpinčenega delavstva. Socialni demokrati imajo res vedno smolo!

Na sokolskem izletu v Osijeku, katerega se je udeležil tudi slabostojni minister Pucelj, so med drugim sklenili, da je sokolskim društvom najstrožje prepovedano vsako sodelovanje ali prisostvovanje pri verskih prireditvah ali obredih. Istotako je osiješki sokolski zbor ponovno izjavil, da ostane prejkoleslej še vedno na stališču, ki ga je zavzelo Sokolstvo dne 30. VIII. 1920 v Mariboru, kjer se je postavilo v bojno črto proti »klerikalizmu« in orlovskim organizacijam. Sokolstvo se bo borilo baje tudi proti katoliškim škofom. Kdor še zdaj ni izpregledal, da je Sokol protivrska organizacija, temu res ni več pomoči.

Alli se imate liberalci kaj sroa? Kmetški posestnik Anton Hauptman v Sv. Križu pri Mariboru je dobil pred nekaj dnevi plačilni nalog od davčne okrajne oblasti, da mora plačati 13.150 K vojnega davka za leto 1919. Hauptmanu je leta 1917 dne 27. aprila uničil požar vsa postopja, vozove, živež, in drugo premičnino. Mož se do danes ni mogel zgraditi vseh za gospodarstvo potrebnih postopij in si nadomestiti potrebnega orodja in drugih potrebnih naprav, ki jih rabi pri gospodarstvu. Hauptman je svojo veliko nesrečo naznanil tudi davčni oblasti s prošnjo, da bi vendar poštevala njegovo več kot stoletnoškronsko škodo pri odmeri davkov. A gg. uradniki pri mariborskem davčnem oblastvu niso imeli srca za ubogega pogoreleca. Poslali so mu sedaj že zopet dva plačilna naloga, da mora plačati dohodnine 3369 K in vojnega davka 13.150 K. Ali ni to brezsrčnost? Po drugih krajih gredo oblasti ubogim pogorelecm na roko — pri nas pa se jih boče kar popolnoma ugonobiti. Pravica, kje si? — Dajte nam vendar cenilne komisije, da bo ljudstvo lahko sodiločevalo pri kontroli predpisovanja davkov. Tako kritične slučaje, kakor je Hauptmanov, natančno opišite in jih takoj naznanite Tajništvu Kmetške zveze v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Umestnost davčne okrajne oblasti v Mariboru. Kmetški posestnik, star nad 60 let, je leta 1919 pridelal 12 polovnjakov kislega vina, od katerega je mogel prodati komaj 300 l. In davčna oblast je po svojih vohunih in ogleduhih dobila poročilo, da je mož dobil iz svojega vinograda nad 163.000 K čistega dobička! Kdor razume to umetnost? Kakšni modrijani in po salamsko modri računarji neki sedijo v teh uradih? Da zaslužijo verižniki in tihotapci take visoke vsote, verjamemo, a da bi priprost kmet na srednjevelikem posestvu pridobil kar v enem letu 163.000 kron čistega, kdo to verjame? Kam bomo prišli, ako bodo taki »vešči računarji« vodili naše urade! — Pod sedanjo vlado, v kateri sedijo liberalci in samostojneži, se našim kmetom in sploh vsem davkoplačevalcem res dobro godi!?!? Slava tebi, »Samostojna«, da tako očetovsko skrbiš za nas!

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične šolsko leto 1921/22 dne 16. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima med drugim namen, da izobražuje kmetške sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, na lastnem kmetijskem gospodarstvu. Kolekovanje prošnje (kolek 26 kron) za sprejem je pošiljati ravnateljstvu državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 31. julija t. l. Prošnji se morajo priložiti: krstni list, domovnica, odpustnica ohraneno zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjava starišev o odnosu varuha, s katero se ti zavezujejo plačevati stroške šolanja, končno obvezna izjava starišev ali varuha, ki reflektirajo na državni ali kak drug štipendij iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem slučaju pa vrnejo zavodu sprejete zneske podpora iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj dovršenih 16 let ter z dobrim uspehom dovršena najmanj ljudska šola. Sprejemali se bodo tedaj le pridni, dovolj nadarjeni kmetijski sinovi. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu učencev odloča končno vspeh sprejemnega izpita iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi meščanske ali kake nižje srednje šole. Oskrbovalnina znaša do preklica mesečno 125 dinarjev in se ima vplačevati vnaprej v dveh enakih polletnih obrokih. Učenci iz drugih pokrajin izven Slovenije imajo vplačati šolnino letnih 125 dinarjev vnaprej. Sinovom ubožnih posestnikov se morejo dovoliti popolnoma ali do polovice državna prosta mesta. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno potrjenim ubožnim spričevalom. Vsa podrobnostja pojasnila daje ravnateljstvo državne in sadjarske šole v Mariboru.

Obrtniki v Slovensko Bistrico! Dne 9. julija zvečer ob 7. uri se vrši v Slovenski Bistrici občni zbor Zveze južnostajerskih obrtnih zadrug. Na dnevnem redu so važne obrtne zadeve; med najvažnejše spada vprašanje trgovske in obrtniške zbornice in pa zadeva bolniških blagajn, v katerih vprašanjih se mora izreči enkrat odločilna beseda. — 10. julija dopoldne se vrši obrtni shod v veliki dvorani okrajne hranilnice. Na shodu govorijo znani obrtni organizatorji in strokovnjaki. Za udeležence običnega zbora in obrtnega shoda je dovoljena polovična vožnja po vseh progah južne in državne železnice v Sloveniji vsem, ki se izkažejo z legitimacijo Občeslovenskega obrtnega društva v Celju, kamor se naj takoj naznani od posameznih organizacij število udeležencev iz posameznih krajev, da se legitimacije še pravočasno dostavijo.

Manire liberalnega dimnikarja. Kmet iz ormoške okolice nam poroča: »Ni dovolj, da nam nalagajo vedno večje davke, sedaj se je spravil še ormoški dimnikar Rakuša nad nas, da ga naj drago plačujemo za delo, katero lahko opravimo sami. Moj oče so čez 20 let zmetali dimniko sami in to delo opravljam sedaj jaz, ker ne morem plačevati predragega dimnikarja. Rakuša pa je zatožil mene in me vam koliko kmetov zaradi nevarnosti ognja, ker smo si pomagali sami. Ves dolg čas vojske se nikdo ni brigal za naše dimnike, včasih je opravljal celo neka ženska posel dimnikarja. Takrat nas nikdo ni tožil, da obstoji v našem delu kaka nevarnost ognja. Predobro

vemo, zakaj nas Rakuša ovaja oblasti. Njemu ni toliko za delo in nevarnost, za denar mu gre, računati zna po dimniarsko. Sam ne dela rad, če pridem v Ormož, ga vidim stopostati od gostilne do gostilne, na delo pošilja neke fantke; ni čuda, da ti danes pomolajo dimnik, jutri pa se vnamejo naje. Takih slučajev je več, pride so na razpolago. V tem tiči nevarnost ognja in če si vsled tega sami očistimo dimnik in bolje kot Rakuša in njegovi fantki, pa nas zato tožil v vaseh okrog Ormoža je Rakuša naznanil 15 kmetov. Eden prizadetih mi je povedal, da je Rakuša zaposlen pri ormoških liberalcih, katerim dela politiko, živeči hoče dobro, plačajo ga pa naj kmetje! Ne preostaja nam drugega, kakor da si spravimo lastnega dimnikarja, Rakuša pa naj pometa sajaste dimnike ormoških liberalcev.

Drznost ormoških demokratov. Orlovski mladini se je prepovedala telovadba in veselica na občinski zemlji v Ormožu. Včeraj pa vidim ciganski cirkus z 10 konji na občinskem semjišču ormoškem, kjer se vršijo neumetno predstave. Vsak cigan, pa naj se pritepe iz dežele culokafrov, ima pri ormoških liberalcih več pravice kot pošten domačin. Ali je župan zato dovolil tem culokafrom, da kažejo po Ormožu svoje ciganske zmognosti, ker so liberalci? Ali pa zato, da kažejo ljudem ptiča »Sokola«? Kmet iz ormoške okolice.

Birmovanje v gornjegrajski dekaniji se je vršilo v dnevih od 18. junija do 24. junija povsod na prav slovensen način. Prevz. vladiko so sprejeli v Mozirju, Mariji nazaret, na Rečici, v Gorgradu, Lučah in na Ljubnem z veseljem in navdušenjem.

Z Budimpešto se bo začel železniški promet 10. t. m. Vozili bodo preko treh križišč brzovlaki in tovorni. Za nas Slov. Stajerce pride za promet z Madjarsko v poštev proga Fragersko-Budimpešta.

Grad Branek pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 10. julija 1921 ob pol treh popoldne bode prva večja prireditelja »Branške zveze«, vrši se v veliki grajski dvorani, katera po več stoletjih ponuja naši mladini prost vstop k izobrazbi. Na sporedu je zgodovinska igra »Uropana otroka« iz turških časov v 5ih dejanjih in šaloigra »Dva nasprotna značaja«. Pred igro in med odmeri nastopajo domači in sosednji pevski zbori in križevski tamburaši.

Mariborska porota. Pred mariborsko poroto se je te dni zagovarjal komaj 18letni Vinko Kokoč, doma iz Hrvatske, ki je pa najraje izvrševal svoje tatvine na Slov. Stajerskem. Za kot 15letni deček je bil obsojen zaradi tatvine na štiri mesce težke ječe. Je pač kradel vse, do česar je le mogel priti. Pozneje je bil obsojen na 2 leti težke ječe in komaj po prestani kazni je dne 10. marca t. l. ukradel posestniku Ivanu Brumen v Ključarovih lepo žrabeto v vrednosti 20.000 K. Ko je bil nameraval prodati, je bil zasačen. Porota mu je prisodila pet let težke ječe, toda ni upanja, da bi se ta mlad tat povrnil na pol poštenosti. Pred isto poroto se je zaradi ponoverbe 61.191 K v škodo trgovske družbe »Balkan« v Mariboru zagovarjal Rudolf Vrečko uradnik imenovane tvrdke. Obtoženec je priznal svoje dejanje, toda izgovarjal se je, da s pičlo mesečno plačo 800 K ni mogel izhajati. Obtoženec je bil oproščen. Zaradi tatvine sta še bila obsojena Stefan Pilko iz Maribora na osem mesecev in Frančiška Simonič na pet let težke ječe.

Pred mariborsko poroto se je zaradi uboja zagovarjal Franc Glaser, 20letni posestnikov sin, ki je v neki krčmi v prepiru ustrelil Franca Vilčnika. Obsojen ni bil zaradi uboja, kakor je bil obtožen, ampak zaradi pregreška zoper varnost življenja na 8 mesecev zapora. Pred isto poroto se je zagovarjal radi uboja Dokl, respicijent finančne straže v Gederencih v Prekmurju, ker je dne 16. oktobra 1920 ustrelil nadredarja državne policije v Murski Soboti Josipa Nardina. Porota mu je prisodila 7 let težke ječe. Zaradi potvorjenja številk na tovarnih listih v škodo skladiščne delniške družbe v Mariboru je bil delavec Matija Fras v Mariboru obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Vlomilec pred poroto. Pred mariborsko poroto se je te dni zagovarjal leta 1893 v Ptuj rojeni Anton Sommer, ki ima na vesti 26 izvršenih vlovov in tatvin v dobi od junija do

decembra leta 1920. Sprotno je znal vdirati skozi okna v sobe, odpirati zamak in krasti vse, kar mu je prišlo pod roko. Ze v mladih letih je postal tat in poboljšati ga ni mogla nobena žena in tudi ne prisilna delavnica. Na Moyek je bil strah za ves ptujski okraj. Vselej se je znal sprotno izmazati orožnikom. Lovilo ga je vse, toda vedno brezuspešno, dokler ga niso domoznani pri nekem vlovu zasačili, ga zvezali in izročili orožništvu. Pri vlovih mu je pridno pomagal neki šerif. Poroka je Sommerju prisodila 8 let, Sorlu pa 2 leti težke ječe.

Utonil je v Dravi trgovski pomočnik Janez Mastnak, rodom iz Celja. Vozil je s čolnom po Dravi. Čoln se mu je prevrnil in mladenič je našel smrt v valovih. Njegovo truplo so našli pri Sv. Marku niže Ptuja.

Utopljenko. Iz Drave je potegnil 1. julija v občini Jančev vrh železniški čuvaj Al. Koren z močno preperelo 1 m 70 cm visoko žensko truplo, odeto s srčico in modercem in oblečeno samo (z ženskimi) hlačami. Neznanka je pokopana na mirodvoru v Breznu ob Dravi. Usmili se Bog revne dušice, trupla pa naj v tujem grobu mirno počiva. — Koroške liste prosimo za ponatis.

Šturt v prepadu. Dva ljubljanska srodnejšca Kajželj in Tavčar sta se podala na Vidov dan v Kamniške Alpe. Ova sta bila znana kot drzma in spretna plezalca, katerima je bil vsak kotiček v teh planinah znan in katerima ni bila nobena strmina tako nevarna, da bi je ne bila preplezala. S seboj sta imela živil za več dni in 26 metrov dolgo vrv. Takoj sta začela plezati na navpično steno Turške gore. Kajželj je prvi plezal in ko je pripeljal na neko nekoliko varno mesto, je vrget vrv svojemu tovarišu Tavčarju. Poslednji je zaklecal Kajželju, da naj vrv popusti za 2 metra. V tem trenotku je pa Tavčarju izpodrsnilo in je padel v prepad. Kajželj je z veliko težavo našel izhod, prišel na Okrešelj in tamkaj javil nesrečo. Ker je pa že bilo pozno zvečer, so se pogumni možje šele drugega dne zarana podali na kraj nesreče. Po trudopolnem iskanju in plezanju so našli v 100 metrov globokem prepadu mrtvo truplo dijaka Tavčarja, ki si je pri padcu razbil glavo in je bil pri prihli mrtev. Očividno je obema plezalca mačkalo pravilnost, ker sta se bržčas preveč zaupala na svojo spretnost.

Kasni za živio klice. V Livnu v Bosni je politična oblast kaznovala pet kmetov z globo po 1000 kron ker so klicali: živio Radič.

Snag je zapadel zelo močno po gorovju Kopavnika, Jastreba, Velebita ter po nekaterih bosanskih planinah.

Repariji ustavili vlak. Dne 22. avgusta t. l. je bil na samotni med postajama Gruž in Sarajevo v Hercegovini izvršen tako dobro organiziran in drzen roparski napad na železniški vlak. Na mu skoro ni primere. Na zvečerni vlak so na samotni pri Brodnicih začeli do zob oboroženi roparji streljati na železne tračnice so položili kamenje ter klicali vlakovodju, da takoj ustavi vlak. Ko se je vlak ustavil, so v vojaško obleko preoblečeni roparji namerili puške proti potnikom in jim klicali, da naj nemudoma izstopijo in da naj vsak vrže na tla ves svoj denar in drugo imeje. Kdor bi se pa upiral, bi bil pri prihli ustreljen. Nekaj roparjev je pazilo na potnike, da ni nihče mogel kaj skriti in da je vsak vse izročil; zopet drugi so stražili, da ni mogel nihče uteči. Potniki so imeli pri sebi ogromne svote denarja. Roparji so se nato vrgli na poštni voz kjer so našli eno veliko vrečo polno bankovcev. Sedaj niso več toliko nadlegovali potnikov, kajti plen jim je zašosoval. Dovolili so, da so smeli potniki zopet vstopiti v vozove in vlak se je smel odpeljati. Pri tem napadu je bil ustreljen en poštni uradnik, en strojnik, nek trgovec je pa bil ranjen. Neki učiteljici, kateri je kroglja razbila pačec, so roparji potegnili s prsta prestan. Neki materi, ki je imela v naročju majhnega otroka, je kroglja zadela v glavo in ga ubila. Po enourni zamudi je vlak privozil v Gruž, odkod so ranjence spravili v bolnišnico. Roparje je pa začela zasledovati cela četa orožnikov in voljakov. Dognali so, da so pobivati bližnje vasi izvršili roparski napad. Našli so mnogo denarja in razna pisma iz poštnih vreč.

19 oseb je bilo takoj zaprtih. — Varnostne razmere na jugu naše države so žalostne.

Gospodarstvo.

g Davčne cenilne komisije. Na drugem mestu prinašamo interpelacijo poslanca dr. Hohajeca na finančnega delegata dr. Savnika v Ljubljani, glede na priredbo dohodninskega davka. Finančni delegat je poslanca na predložena vprašanja odgovoril, in sicer v bistvu to-le: Dohodninski komisiji ni mogoče upostaviti brez o. Mobritve finančnega ministristva. Ministristvo je v načelu že odobrilo te komisije. Gre samo še za nekatere zunanje in nobistvene stvari, o katerih se končna rešitev pričakuje vsak dan. Ko pride ta rešitev ministristva, se razpišejo volitve za komisije. Za prizivno komisijo postane to vprašanje pereče še-le koncem leta 1921, ko polovici članov poteče poslovna doba. V cenilne komisije se bo v glavnem volilo po določbah zakona o osebnih dohodkih z dne 25. oktobra 1896. Kako se bodo vršile volitve v prizivno komisijo, še ni gotovo, ker za enkrat nimamo nobenega avtonomnega zastopa, ki bi ga mogli smatrati za naslednika bivših deželnih zborov. Kar se tiče sestave komisij, bo polovica članov voljenih, polovica pa imenovanih, kakor je predpisano v zakonu o osebnih dohodkih; v tem oziru se ne misli na nobeno spremembo. Kar se tiče poslovanja teh komisij, se bo vršilo strogo po zakonu in je pričakovati, da bo ono razmerje pravilnosti in složnosti, ki je vladalo v nekdanji državi in ki ga je opazati tudi pri novih prizivnih komisijah, ohranjeno tudi v bodoče.

g Ugovore proti previsoki odmerjeni dohodnini in davku na vojne dobičke vložiti takoj pri pristojnem davčnem oblastvu. Ako prizadeti sam ne zna napraviti ugovora, naj se obrne na Tajništvo Slov. ljudske stranke v Mariboru, Koroška cesta 5a. Za dohodnino in vojni davek, ki se sedaj odmerjata, so merodajni dohodki in izdatki l. 1919. Pošljite torej »Tajništvo« poleg plačilnih nalogov tudi seznam dohodkov in izdatkov l. 1919. Mnogim, mnogim se godi velika krivica, ker so jim odmerili tako pretirano visoko dohodnino in združeni davek na vojne dobičke, da se bodo morali zadolžiti, če hočejo plačati ta davek. Z ugovori pa ne odlagati. Ob enetu z ugovori je treba na davčno oblast poslati tudi prošnjo za odlog plačila teh davkov do rešitve ugovora, sicer je vsak davčni obvezanec v nevarnosti, da ga pridejo rubiti. Vsak, ki nam pošlje podatke za ugovor, naj priloži tudi 4 K znak za odgovor.

g Kmetijski pouk po deželi. Poverjenstvo za kmetijstvo priredi na podlagi došlih prošelj sledeča predavanja tekom meseca julija in sicer: 1. v nedeljo dne 10. julija: v Braslovčah (predava ravnatelj Belle o kmetijstvu), v St. Jurju ob Taboru (instr. M. Zupanc o živinoreji), v Starem trgu pri Slov. gradu (vet. Peršuh o živinoreji), v Mali Nedelji (instr. Jos. Zupanc o vinogradništvu) in v Zabnici pri Škofji Loki (predava višji živinorejski nadzornik ing. Zidanšek o živinoreji). 2. v nedeljo dne 17. julija: zjutraj v Sromljah in popoldne v Stari vasi na Bizeljskem (predava višji vinarski nadzornik Skalicky o vinogradništvu in kletarstvu), v Cermošnjicah (predava viš. živinor. nadzornik ing. Zidanšek o živinoreji), v Gotovljah pri Celju (predava instr. M. Zupanc o živinoreji) in v Mengšu (predava kmet. svetnik Rohman o travništvu in pridelovanju krme).

g Vinski trg (Rob. Košar). V tem članku uae predzadnje številke nam je tiskarski skrat razmetel vrstice, ki bi se morale glasiti: 1. za stavkom: »Tedadaj nastane polomija«, v točki 4 tega članka, mora priti stavek: »Zato moramo že danes misliti na prihodnje slabe čase itd. — glej prvo kolono na tretji strani pod točko 1), drugi odstavek do konca spisa. 2. Tukaj pa se zopet priklopi stavek: »Prvi korak je v tem oziru že podvzel Vinarski in sadjarski odsek v Mariboru pod točko 4 štrte kolone na drugi strani v 9ti vrsti in se nadaljuje do že omenjene in vštete točke 1), prvi odstavek s katerim članek konča.

g Nemška Avstrija pridelala sedaj približno samo 300.000 hl vina. Ker s to množino ne more niti zadostiti po-

trebam Dunaja, je navezana na uvoz vina iz tujih držav, posebno iz Madžarske, Italije, Francije in Španije. Uvoz iz teh držav znaša nad 1 milijon hl na leto. Jugoslavija pa spi in prepuča avstrijski vinski trg — tujcem. Kaj bomo začeli z našimi vini, če nam Bog podari obilno trgatav? Kje si bodo vinogradniki iskali kritje velikanskih stroškov za obdelovanje goric, ako ne bodo vedeli kam izvažati svojega vina. Vlada kje si?

g Poljska je zvišala uvezno carino na vino od 24 na 216 poljskih mark za — liter. Tako pravijo vinarski strokovni listi. Pijančki tega povišanja ne bodo veselili. Ker v Poljski državi nimajo lastnega pridelka, morajo uvažati na stotisoče polovnjakov iz drugih vinogradnih držav. Jugoslavija še za trg ne pride v poštev. Najprej moramo gledati, da si obdržimo trg v Nemški Avstriji.

g Neka država je s prvim junijem t. l. znižala železniške tarife za vino v sodih za približno 30—40%, da podpre vinogradnike. To pa ni bila Jugoslavija ampak — Francoska država. Za sod od 600—800 kg se plača pri daljavi od: 500 km — 35 frankov, za 5—600 km — 39, i. t. d. Od 1200—1500 km pod 53 frankov. Mi pa bi plačali za taki sod npr. v Ljubljani najmanj 500 do 600 K.

g Trošarina za žganje. Predpise o državni trošarini na žganje so v nekaterih točkah na podstavi finanč. zakona za leto 1920-21 bistveno spremenili. Po tej uredbi, ki je stopila z 22. mialul. mes. v veljavo, se bo pobiralo omenjeno trošarino v onih pokrajinah, kjer so jo pobirali doslej; (razen Srbije in Crne gore po vseh ostalih pokrajinah) za vsav nadaljni hektoliter 20 dinarjev. Onim, ki v državi kuhajo žganje iz lastnih proizvodov, se bo izjemoma dovolil 25% popust od hektolitrske stopnje; to dovoljenje pa velja samo do konca maja 1922. Doba za trošarine prosto žganjekuho je izdatno podaljšana. Dočim je doslej za odmero te dobe bila merodajna 80 literska prostornina žganega kotla, je znižana sedaj na 40 litrov. Tudi določila glede števila družinskih članov, od katerega je odvisen čas za trošarine prosto kuhanje žganja, so spremenjena. Te olajšave se bodo tudi lahko posluževali ljudje, ki tožijo žganje na debelo in drobno. (Gotovo se je spomnil samostojni ministar na žganjarje v vrstah svoje stranke). Ostale določbe glede trošarine proste žganjekuho so ostale nespremenjene.

g Draginja polagoma pada — to čuti vsak ki bi si hotel danes kupiti obleko ali platno in bi primerjal cene, ki so bile še pred pol letom v veljavi. Tudi trgovci so že postali bolj prijazni. Če prideš v mesto ali trg, te že pozdravljajo in vabijo: Dober dan, očka — mamica, kaj želite, prosim, imam fino blago po najnižji ceni itd. Čakajmo še z nakupom, če je le količkaj mogoče, ker čim manj bomo kupovali, tembolj bodo padale cene, ker so vse zaloge napolnjene z blagom do vrha. Zdjaj bo tudi prišel kmalu čas, ko bomo mi posestniki in viničarji vračali ošabnim trgovcem tiste čase, ko so vrgli balo na mizo in so rekli: »Toliko plačaj, če ne, pa pusti in hodi«. Teh trgovin se bomo skrbno izogibali in če nas bodo vabili, bomo rekli: Saj grem — mimo!

g Izvoz konj iz naše države. Vlada je dovolila, da se sme iz naše države izvažati 3000 konj lahke pasme ter 2000 konj v Grčijo. Preko carinarnice v Mariboru se bo smelo izvažati 1000 konj, preko carinarnice v Rakeku 500, preko Subotice 1000 in preko Gjevgelija pa 500 konj. Izvoz tega števila konj je prost in ni vezan na nobena posebna dovolila. Plača se samo carina in davek na poslovno obrt. Ta določba velja samo za dva mesca, vsled česar se izvozniki opozarjajo, da se takoj pobrigajo za izvoz. Dotična naredba bo objavljena v »Uradnem listu«.

g Nakupovanje plemenske govede v Sloveniji. Po naročilu kmetijskega ministristva v Beogradu se bo v drugi polovici julija in v avgustu t. l. nakupovala plemenska živina za Črnogoro po posebnej komisiji. Nakupovalo se bo krave do petega leta, telice nad enim letom in bikov v starosti od enega do dveh let. Kupovalo se bo izključno le živino enobarvnih pasem t. j. sive, pšenične in bele barve. V svrhu lažjega nakupa se bodo vršili plemenski sejmi

v sledečih krajih na Slov. Stajerskem: St. Jur ob juž. žel., Laško, Brežice, Sevnica, Slóvenjgradec in Slovenska Bistrica. Dnevi plemenskih sejmov se bodo pravočasno naznanili; živinorejci, ki imajo odveč označene plemenske živine, naj isto predstavijo nakupovalni komisiji na teh sejmih. Kraji, ki imajo nadprodukcijo na zgoraj opisani živini in kjer bi se lahko računilo na nakup vsaj 30 glav, se lahko po pristojni občini ali živino(biko)rejski zadrugi prijavijo na poverjenstvo za kmetijstvo v Ljubljani.

g Mariborsko sejsko poročilo od 23. junija. Priguvalo se je: 132 volov, 8 bikov, 214 krav, 24 telet in 9 konj. — Skupaj 387 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče za 1 kg žive teže: debeli voli od 15—18 K, poldebili voli 13—14 K, plemenski voli 10—12 K, bikci za klanje 10—11 K, glavne krave debele 11—13, plemenske krave 10—11 K, molzne krave 10—14 K, breje krave 12—14 K, mlada živina 12—14 K, teleta 8—10 K, svinje plemenske 24—26 K, svinje poldebele za zakol 1 kg mrtve teže od 26 K, krave za klobasarje 1 kg žive teže od 6—8 K.

g Sejsko poročilo. Na svinjski sejem v Maribor dne 1. julija 1921 se je pripeljalo: 213 ščetinarjev in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 20—24 K, polpitane svinje za zakol 20—24 K, mladi prašiči 6—8 tednov stari, komad 180 do 300 K, mladi prašiči 8—12 tednov stari 300—400 K, mladi prašiči 1/2 leta stari 700—1000 K. Kupčija je bila živahna. Mladi prašiči so se večinoma razprodali.

g Mesne cene za mesto Maribor: Volovsko meso I. vrste 1 kg 26 K, volovsko meso II. vrste 24 K, meso od bikov, krav, telic 1 kg 22 K, telečje meso I. vrste 18 K, brez kosti 21 K, telečje meso II. vrste 16 K, svinjsko meso sveče 1 kg. 32 K.

g Letošnja letina. V Sloveniji pričakujemo srednjo žetev. Opažati je da vinogradi, osobito v Slov. gor., ne bodo zadostili željam vinogradnikov. Sadno drevje je ponekod zelo slabo nastavilo. Pšenica kaže navadno, ječmen je bil slab. Koruza kaže malodane povsod dobro. — Na Hrvatskem in v Slavoniji si obetajo od letošnje žetve lep uspeh, zlasti kaže pšenica v belovarski županiji zelo dobro. Nekoliko slabše je stanje ovsa. Koruza, kateri je dež zelo koristil uspeva izborno. Z žetvijo pšenice so že pričeli. Vsled spomladanske suše je bila košnja sena nekoliko slaba, z zadnjim deževjem pa si bo opomogla otava. Radi pomanjkanja sena bo do morali kmetje mnogo živine prodati. Slavonjski vinogradi stojijo dobro. — Dalmacija stoji letos v znamenju ugodne letine, posebno vinske. — Banat in Spodnja Bačka letos ne zadovoljujeta, pač so pa izgledi na žetev v gornjem delu Bačke povoljniji. Pšenica kaže slabo, še slabše pa o ves, kar je povzročilo silno dviganje cene ovsu: za 100 kg plačujejo 650 K. Izgleda, da bodo morali oves uvažati iz Bolgarske in Rumunije, kar bi nam silno škodovalo. Za vsa država je merodajna žetev v Vojvodini. Tam pa letos ne pričakujejo bogve kaj in radi tega se more govoriti o srednji žetvi v Jugoslaviji.

g Mariborski trg je bil v soboto 2. julija zelo dobro obiskan. Krompirja so pripeljali naši Poljanci nad 40 vozov, večinoma samega novega. Cena merici 20—28 K, t. j. 1 kg 2-50 K do 3 K. Dasiravno je bilo mnogo krompirja, vendar so ga lahko prodali. Zelo mnogo (blizu 2000 komadov) je bilo tudi kuretine. Piščanci so veljali komad 25 do 45 K. Tudi to blago so sladkokosni Mariborčani vse kupili. Mesarji in speharji so postavili na trg zelo mnogo mesene robe. Špeh je stal 40 do 48 K 1 kg, svinjsko meso 30—32, telečje 16—18 K. Zrnja je bilo na trgu precej več kot prejšnjo soboto. Cena koruzi je padla od 5 na 4 K liter. Jajca so prodajali komad po 2-50 K do 3 K. Zelenjave, kumare in enake drobne robe je bilo toliko kot že celo leto ne.

g Koliko žita je posejanega v celi Jugoslaviji? V Srbiji so posejali 791.000 hektarjev, v Hrvatskem 378.000, v Sloveniji 79.000, v Vojvodini 1 milijon, v Bosni in Hercegovini 126.000, v Dalmaciji 22.000 in v Črni gori 7000. To so seveda okrogle številke. V celi državi je posejanih 2 milijona 308.774 hektarjev dočim je znašal obseg lanskih setev samo 2 milijona 185.025 hektarjev